
HEGYVIDÉKI IGEHIRDETÉSEK

ÓRA

János ev. 7,28-30.43-52

2019. FEBRUÁR 10.

IGEHIRDETŐ: SZABÓ ISTVÁN

Lekció: 126. zsoltár

Imádkozzunk: Mennyei Atyánk, köszönjük a régiek boldog vallomását és a zsoltár könyörgését, amely az eljövendő nemzedékekért szól minden időben; azokért, akik sírva vetnek, hogy aztán majd kegyelmedből örvendezve arathassanak. Köszönjük, hogy Krisztusban meghallgattad ezt a könyörgést, hiszen aki Őbenne van, új életet kap, aki Őbenne hisz, annak már örök élete van, aki Őt követi, annak biztos váromány az eljövendő. Köszönjük, hogy egybegyűjtöttél bennünket ebben a közösségben Krisztust hallani és látni, magunkat újra elkötelezni követésére. Kérünk az áldott magvetésért, hogy gyümölcsöt teremjen életünkben. Kérünk kegyelmedért, hogy egész életünkben hathatós erővel munkálkodjék szent Igéd, amely újjáteremt, megszentel és elhív az eljövendő életre. Ámen

Textus: Jézus pedig felkiáltott a templomban, tanítván és mondván: Mind engem ismertek, mind azt tudjátok, honnan való vagyok; és én nem magamtól jöttem, de igaz az, aki engem elküldött, akit ti nem ismertek. Én azonban ismerem őt, mert tőle vagyok, és ő küldött engem. El akarták fogni; de senki sem vetette reá a kezét, mert nem jött még el az ő órája... Hasonlás támadt miatta a sokaságban. Némelyek pedig közülük meg akarták őt fogni, de senki sem vetette reá a kezét. Elmentek azért a szolgák a főpaphoz és farizeusokhoz, akik ezt mondták nekik: Miért nem hoztátok el őt? Feleltek a szolgák: Soha ember úgy nem szólott, mint ez az ember! Feleltek nekik a farizeusok: Vajon ti is el vagytok hitelve? Vajon a főemberek vagy a farizeusok közül hitt benne valaki? De ez a sokaság, amely nem ismeri a törvényt, átkozott! Ezt monda nekik Nikodémus, aki éjjel ment hozzá, aki egy volt közülük: vajon a mi törvényünk kárhoztatja-e az embert, ha előbb ki nem hallgatja és nem tudja, hogy mit cselekszik? Feleltek és ezt mondták neki: vajon te is galileus vagy? Tudakozódjál és lásd meg, hogy Galileából nem támadt próféta. (János ev 7,28-33. 43-52)

Szeretett Gyülekezet, Kedves Testvérek! Azt hiszem, amióta szervezett oktatás folyik a világban, vagyis amióta tanítót fogadnak, akire rábízják, hogy a gyermekeknek tudományt, ismeretet átadjon, azóta folyik a vita, hogy voltaképpen mit kell tanítani. És egyáltalán, mikortól kezdjék a gyerekeket tanítani? És legelőször mit tanítsanak meg a gyerekeknek: tanulni tanítsák vagy csak ízeltessek meg vele a tudás jó ízét? És mivel motiválják a gyermekeket arra, hogy tanuljanak? (A papokat nem kell noszogatni, ők hivatásból holtig tanulnak!) Ha gyerekkori emlékeimet idézem, mondatom, nekem mindig vívódásokat jelentett, ha meg kellett tanulni valamit, ami nem érdekelt. Az elemek periódusos rendszerét ugyan miért kell megtanulnom? - dohogtam. És miért kell megtanulni a Donyeck-i szénmedence termelési mutatóit? Némelyek szerint ezek a megtanulandók afféle agytornák, mert ha valaki gyerekkorában megtanul memorizálni, később is könnyen jegyez meg dolgokat. Én viszont úgy éreztem, ha csak teletömik a fejem mindenféle szükségtelen dologgal, és már nem fog több beleférni. De befejezem a hosszúra nyúlt bevezetőt! Igen, vannak dolgok, amiket meg kell tanulnunk, el kell sajátítanunk –, és lehet, hogy hosszú-hosszú ideig semmiféle hasznát nem vesszük. Ám lehetnek és lesznek olyan pillanatai az életünknek, amikor nem ment meg bennünket más, csak az, hogy ezt vagy azt eleve tudjuk már.

A felolvasott történetben is előttünk áll egy vonatkozás, amit mindenféle szempontból jó megtanulnunk – az eszünkkel is, és a szívünkkel is. (A szívről külön szólok még.) És nemcsak azért érdemes megtanulnunk, hogy adott pillanatban ez az ismeret megmentsen minket, hanem hogy mi is meg tudjunk másokat menteni.

Ahogy olvassuk János evangéliumát, egyre nyilvánvalóbb, hogy mit értett az evangélista azon a megjegyzésen, amit az evangéliuma elején mond: a világosság az övé közé jött és az övéi nem fogadták be. Jézus szolgálata és tanítása nyomán folyton konfliktusok támadnak, viták kerekednek, a vitákból eltökéltségek sarjadnak – és lám, máris a szívünkönél vagyunk. Mert lehet, hogy egy-egy helyzetben még lenyeljük azt, hogy nem volt igazunk, és belátjuk (igaz, kényszeredve), hogy nem úgy volt a dolog, ahogy mi hittük –, de közben megkeményedik a szívünk. Aztán halálosan eltökéltek tudunk lenni a soron következő alkalommal, olyannyira, mintha vártunk is volna az újabb konfliktusra! Én az eszemmel mindig is tudtam, hogy van eredendő bűn, de a szívemmel sokszor tiltakoztam ellene. Aztán tapasztalva, hogy mennyire meg tud keményedni az ember szíve, egészen radikálisan, s látva, hogy minden józan érv ellenére milyen gyorsan engesztelhetetlenné tud válni az ember; nos, ezek alapján mondhatom, ha kell bizonyíték az eredendő bűnre, itt van máris egy, és ez a szív bűne – és még tudnék számosat mondani.

János elbeszélése szerint a templomban vagyunk, és azt látjuk, hogy immár Jézus az, aki provokál. A szónak a legmélyebb értelmében provokál, tehát épenséggel nem pöckölgeti a másikat az orrát, nem heccelődik, nem gerjedeztet

indulatokat, hanem a szó igazi értelmében kihív! Kihív, szembesít, döntésre késztet, felszólít. A provoco ige eredeti értelmében odahívja az életünk nagy ügyét Isten ítélőszéke elé; vagyis megmutatja, hogy akármerre térnek ki előle, az üdvösségiügy szüntelen elibénk kerül, szembe kell néznünk vele. És provokál Jézus abban az értelemben is, hogy folyton a küldetéséről, a messiási mivoltáról beszél. Ennek része az is, hogy sejtelmesen, aztán egyre jobban feltáruló mélységekkel szól arról, hogy eljön majd az óra... Mondja ezt Máriának, amikor Kánában csodát tett (Jn 2,4), a samáriai asszonynak, amikor az istenimádat valóságát tárja fel (Jn 4,23), vagy amikor a feltámadásról szól (Jn 5,23), vagy amikor a keresztes és az üdvösség titkát a vajúdás és a szülés órájához hasonlítja (Jn 16,21). És itt most János evangélista jegyzi meg, hogy ellenségei még nem tették rá a kezüket Jézusra, tehát nem fogták el, ámbar kiküldtek rá egy csapatot (Jn 7,32). Bár a Nagytanács, az urak, a hatalmasok már eldöntöttek, hogy félreteszik Jézust az útból, de – mint mondja az evangélista – nem jött még el az óra, egészen pontosan: a Krisztus órája nem jött még el (Jn 7,30). Vagyis ez az óra drámai összecsapást jelöl; az egyik oldalról rettentő, félelmes elvesztés, kint és halált, ahogy maga Jézus is könyörög az Atyához a Gecsemáné kertjében, hogy ha lehetséges, múljék el tőle ez az óra (Márk 15,35), mert ez az óra a sötétség és a sötétség hatalmáé (Lk 22,53). Igen, látni fogjuk majd a hamis vádat, az elítélést, a félresöprést, amit a Kajafás mond a Nagytanácsban – jobb, hogy egy ember vesszen el, mintsem az egész nép –, egy politikai megfontolást, a rációt. Nem Machiavelli találta ki a machiavellizmust, régóta fennáll az már! Maga Jézus rémülettel, vért verítékeztve könyörög az Atyának, hogy ha lehetséges, múljék Tőle a sötétségnek ez az órája, az iszonyat órája, a halál órája, a keresztes órája.

Ám a másik oldalon ugyanerről az óráról mondja maga Jézus, hogy ez az ő dicsőségének órája (Jn 12,23), a szülés örömeinek órája (Jn 16,21), és jelzik az evangélisták is, hogy ez az üdvözítés órája, ez a váltságmú elvégzésének órája, ez az egyszerű, tökéletes büntörlő engesztelésnek az órája, ami több nem lesz. Pál apostol pedig egyenesen így hirdeti az evangéliumot a Római levélben: elmúlt a sötétség és eljött az óra és serkenjete fel és járjatok úgy, mint akik világosságban járnak (Rm 13,11).

Egyszóval, azért nem fogták el Jézust, mert még nem jött el az óra. Ez lehet tiszta metafizikai megállapítás is, és ennek értelmében még nem volt itt az ideje, hogy Jézust keresztre adják! Az Atya máskorra rendelte ezt az időt. Csakhogy János evangélista leírja az események belső körülményeit is, és ezek nagy tanulsággal vannak a számunkra. Bizony, az életünk sok-sok eseményére mondhatjuk, hogy annak még nem volt itt az ideje, az még nem történhetett meg, vagy annak már éppen itt volt az ideje és annak meg kellett történnie Isten akaratából... Csakhogy nem fekete-fehéren feljegyzett krónika ez! Az életünk mégsem csak úgy van, ahogy az ember ma a digitális szerkesztésében megüti egy betűt és be van írva, aminek meg kell lennie. Mély drámák vannak itt ebben a történetben, és most ezekből a drámákból szeretnék ide hozni

néhányat, felfüggesztve és a végére hagyva azt, amiért a hosszú bevezetőt tartottam az iskoláról és a tanulásról, és arról, hogy miért kell látszólag felesleges dolgokat megtanulnunk.

Az első mindjárt az, hogy a Jézus elfogására kiküldött csapat leeresztett kézzel és lehajtott fejjel kullog vissza a megbízókhoz. Felhozhatnák mentségül, hogy azért nem tudtak Jézus közelébe férni, mert felfordulás volt a templomban. Erre is utal János evangélista, amikor azt mondja, hogy Jézus szavai nyomán vitatkozás támadt. Aki már járt a mediterrán világban vagy a Közel-Keleten, és látott helyieket a piacon, vagy a bolt előtt, köztéren beszélgetni és vitatkozni, némi ízelítőt kapott abból, hogy milyen vita lehetett az. Lökdösődés támadt. Az egyik azt harsogja: Jézus a Krisztus, és ez fantasztikus: itt van a Krisztus! A másik odavágja: Jézus csak egy csoró galileai. A harmadik szerint: Jézus a nagy imposztor, aki most vezet bennünket félre. Ilyen pillanatban nem lehet Jézushoz hozzáférni. Ugyan, hogy is lehetne? Megjelenik egy fogdmeg csapat, ráteszi a kezét Jézusra és viszik be a Nagytanácsba? Hát akkor a Jézus pártján levők ellen fognak állni – kard ki kard! Megtörténik majd ez is, a Gecsemáné kertjében, de akkor már hiába lángol Péter, akkor már eljött az óra! De ott, a Gecsemáné kertben történt még valami, amit itt is jelez az evangélista. Amikor Jézus megkérdezi az elfogására kiküldött csapatot, hogy kit kerestek, ők azt válaszolják: a názáreti Jézust, ő pedig azt feleli: én vagyok! – és ők földre borultak ettől a szótól, hogy: »én vagyok« (Jn 18,6). És itt is, nem a vita és a kavargás miatt, hanem a Jézus szava miatt bénultak meg, váltak tehetetlenné. Mikor aztán dolgavégezetlenül visszamennek, azt mondják: nem tudtuk elfogni, mert soha embert ilyen hatalommal nem hallottunk beszélni (Jn 7,46). Milyen őszinte ez a szó! Jézus lenyűgözte őket. Tehát nem holmi tehetetlenség, vagy valami elhibázott operatív művelet miatt nem tudták a feladatot végrehajtani, nem azért nem tudták kellőképpen megoldani Jézus letartóztatását, mert nem voltak megfelelően kiképezve rá; Jézus lenyűgözte őket.

Mert a Jézus szava elől nem lehet kitérni. És akit eltalál a jézusi szó, az félreütheti durván vagy okosan vagy cinikusan, de az evangéliumok bizonyágtétele szerint mindenképpen szembesülnie kell vele. Csak idézzük fel a cinikus Pilátust, aki ugyanígy megrendül Jézus kihallgatása során. Pilátusnak közvetlenül húsvét előtt kellett lefolytatnia a tárgyalást, és volt oka szorongani. Jeruzsálemben húsvétkor többnyire forró volt a hangulat. Tüntetés volt maga az ünnep is, mert szabadulás-ünnep volt. Hát talán valamit felgyújtottak, és kordont kellett vonni, és vinni kellett a gumilövedékes rendőröket, és rendet kellett rakni. Erre bevisznek elé valakit, hogy ítélje el. Nyilván ettől még nem rendült volna meg Pilátus, hiszen politikus volt. De a Jézus szavától, attól megrendült. Király vagy csakugyan? – kérdezi tőle, és ez őszinte kérdés (Jn 18,37). Megrendült kérdés. És attól a pillanattól kezdve Pilátus arra törekedett, hogy szabadon bocsássa Jézust. Már nem intézi el azzal, hogy ez zsidó ügy, enged nekik, és keresztre adja a sajátjukat, legyen, ha ezt akarják!

Nos, ezek a fogdmegek is erre a megrendültségre hivatkoznak. Ennek a nyomán aztán egy többszörös megaláztatás sorozat következik be. Bolyki János írja a kommentárjában, hogy ha végig olvassuk ezt a szakaszt, azt látjuk, hogy a Nagytanács először a fogdmegeket szólja le, aztán tudatlan a tömeget kárhoztatja, utána leszólják a galileaiakat is: hát tudakozzátok meg, hogy Galileából sosem támadt próféta! Nem-e? – kérdezhetjük. Hát Ámos honnan való volt? Hóseás honnan való volt? Lám, még történelmet is hamisítanak a Nagytanács tagjai, csak valami mód letorkolhassák ezeket az embereket. És ennek a végén áll egy még mélyebb dráma, a Nikodemus drámája, aki méltányos és törvényes eljárást követel Jézus számára. És hogy miért kell bizonyos dolgokat megtanulni, ámbár úgy gondoljuk, hogy sosem lesz rá szükségünk, íme, itt a példa. Hát hol tanulja meg az ember, ha nem az iskolában, hogy senkit törvényes meghallgatás nélkül nem lehet elítélni? Mondhatni, ez csak afféle jogászkodás, úgy-e? Holmi rabulisztika, ki lehet keresni a római jogban, van rá szép latin kifejezés: ei incumbit probatio qui dicit, non qui negat, vagyis a vádat a vádónak kell bizonyítani, s nem annak, aki tagadja! Aztán az ártatlanság vélelmét a pártatlansággal is ki kell egészíteni, és így tovább. Mi ezekről azt szoktuk gondolni, hogy ezek a modern kornak, a mi sokat magasztalt és bálványozott demokráciánknak az emberjogi termékei. Dehogyan. Már Mózes V. könyvében le van ez írva: anélkül senkit sem lehet elítélni, hogy törvényes keretek között meghallgatták volna, és nyilvánvalóvá nem lett volna, hogy bűnt követett el (5Mózes 1,17). Ez még azokra is vonatkozott, akik nem voltak tagjai a szövetség rendjének (5Mózes 17). Sőt, még arról is találunk rendelkezést, hogy ha valaki vétkesen követett el gyilkosságot, elmenekülhetett valamelyik úgynevezett menedékvárosba, ahol oltalmat talált mindaddig, amíg nem biztosították a méltányos tárgyalás feltételeit. Ma ezt védőőrizetnek neveznék. Ezzel akarták kizárni a vérbosszút (5Mózes 4, Józsué 20). Néha azt gondolom, hogy az általunk annyira megvetett régi világ – azok a régi zsidók, a kecskepásztorok, meg az olajbogyószedők, meg a porban járók! – sokkal többet tudtak az emberségről meg a méltóságról meg a tisztességről, mint mi. Hát tanuljuk meg, ahogyan Nikodémus megtanulta és gyakorolta! Lám, ahogy fortyog a harag, ott a Nagytanácsban, hogy miképpen fogják már el Jézust, hogyan tegyék félre az útból, föláll Nikodémus és azt mondja, hogy a mi törvényünk nem engedi meg, hogy meghallgatás nélkül – bírói eljárás nélkül – bárkit elítéljenek. Ti pedig máris kimondtátok reá, a galileaira, hogy hihető, és ez a vád a régi zsidó eretnek-törvények értelmében eleve halálos büntetést érdemelt. Aki ugyanis félrevezette a népet, vagyis hihetés bűnébe esett, vagyis imposztorkodott, arra halálos büntetés várt. A farizeusok pedig így szidalmazták az elfogatásra kiküldött csapatot: ti is el vagytok hitetve? (Jn 7,47) - vagyis titeket is rászedett az a csaló? A szolgák letolásában benne van a kész vád! Mintha tehát ezt mondaná Nikodémus: elítélitek a saját népeteket, mondván: ez a tudatlan tömeg átkozott, aztán elítélitek a szolgáitokat - de voltaképpen Jézust ítélték el. Előbb legyen tárgyalás és meghallgatás.

Nyomban nekirontanak Nikodémusnak és azt mondják neki: te is galileus vagy talán?! Nocsak, beléptél a szektába? Na lám, itt van Jézus egyik titkos pártfogója! Micsoda, Jézusnak már beépített emberei volnának a hatalom berkeiben is? Pedig nem erről van szó, kedves testvérek, hanem arról, hogy amit az eszünkkel tudunk, még nem biztos, hogy meg is tanultuk fejből – most az angol szót mondom: nem tanultuk meg szívből. By heart - az angolok így mondják, ha valamit kívülről kell tudni, vagyis külső segédeszköz nélkül, belülről, szívből. Mondhatjuk, hogy itt az ártatlanság vélelme, vagy a tisztas eljárásához való jog forog kockán - mintha Nikodémus csak kukacos széplélek lenne, aki büszke akar lenni a jogörzésre. De ez itt nem pusztán bírói ügy, egyáltalán nem. És én sem csak erről beszélek. Magunkról beszélek, és arról, hogy milyen az, amikor nagy gyorsan ítéletet mondunk, mégpedig megsemmisítő ítéletet – anélkül, hogy meghallgatnák a velünk szembenállót, anélkül, hogy megpróbálnánk felfogni a dolog lényegét. És hogy súlyosbítsam ezt, a gyors ítélethez kerítünk vallásos indokot is. Ez a mélye az emberszív megromlásának, igen. A vallásról azt tartjuk: arra való, hogy fölemeljen. A vallás arra való, hogy mégis valahogy elérjünk oda, ahol nyitva van az ég; a vallás az arra való, hogy valamiképpen áthasson bennünket az Isten megtartó jósága és szeretete; a vallás arra való, hogy felülmúljuk önmagunkat, önmagunk fölé emelkedjünk vagy emeltessünk, hogy legyen az életünknek szent tere, szent ideje, szent dolga –, erre való a vallás. És nem arra, hogy kinyomjam a másik szemét, vagy lenyakazzam, vagy kiszorítsam a jóból. És mi történik itt? Elkezd fölgomolyogni – nem fölragyogni, hanem fölsötétedni! – az az óra, az a rettenetes óra, amikor majd a Jézus keresztnél megmutatkozik teljes egészében az ember elvetemültsége, elvetettsége. Jézus jelzi a tanítványainak, hogy majd az ő életükben is eljön az óra, amikor üldözik fogják őket az ő nevéért és üldözik azt hiszik, hogy isteni tiszteletet hajtanak végre (Jn 16,2). Azt hiszik, hogy ez az istentisztelet, azt hiszik, hogy ez a vallás java, valósága. Te is galileus vagy? - vágják oda Nikodémusnak –, netán csatlakoztál ehhez a tévtanítóhoz, ehhez a csalóhoz, ehhez az imposztorhoz? Lám, az ítélet, amely kikapcsolja a megfontolást, az értelmet, a mérlegelést, a tényállást - ez az ítélet a dühöngő szívből fakad.

Ezért hát, ha már gyerekkorunkban nem tanultuk volna meg, hogy mi a tisztas eljárás és mi az ártatlanság vélelme, idézzük csak föl a saját életünkéből az efféle pillanatokat, mindkét irányból. Idézzük fel azt, amikor elbántak velünk, és megfordítva, amikor mi bántunk el másokkal. Igen, sokszor elbántak velünk, tudom, pedig voltak érveink, volt jószándékunk, és igazán igyekeztünk helytállni, mégis elbántak velünk. Mennyire fáj! S mi az, hogy mennyire fáj?! Ismerek embereket, akik a hetedik, nyolcadik évtizedüket tapossák, de még mindig fáj nekik az, hogy elemista korukban méltánytalan volt velük a tanító. Még mindig fáj nekik, pedig karriert csináltak, nagy emberek lettek, sokra jutottak, pedig – bocsánat – százszorosan túléltek, és az élet, ha szabad ezt mondani, bőven kompenzálta őket, és mégis, ott sajog a szívükben ez a seb.

És megfordítva, belegendoltál már abba, hogy hirtelen ítélettel, megkeményedett szívvel megaláztál, megtörtél, megsemmisítettél valaki mást, elbántál vele, mert úgy érezted, hogy igazad van? Talán úgy gondoltad, hogy jogod van rá, vagy csak belevitt a szíved. Ezzel nem azt akarom mondani, hogy az életünk minden mozzanatának valami törvényszéki eljáráshoz kell hasonlítani, és minden egyes esetben formáljogi rituálénak kellene eleget tennünk! Csak jelezni szeretném a mélységét annak az órának, amely Jézus szava szerint maga a keserű pohár. És ekképpen szeretném érzékeltetni a szükségét a megváltásnak, hogy lássuk annak az órának a másik felét is, lássuk a Jézus áldozatának a tökéletességét, a tisztaságát. Amikor a Heidelbergi Káté fölteszi azt a kérdést, hogy miért mondja az Apostoli hitvallás, hogy Krisztus szenvedett Poncius Pilátus alatt (most így adom vissza: elítélték Poncius Pilátus alatt), miért fontos nekünk ezt vallani? – azt mondja a káté: »azért, hogy ártatlan léteére világi bíró ítélje el, és ezáltal megmenten minket Isten szigorú ítéletétől, amely mindnyájunkra várt volna.« (Káté 38. kérdés). Ez a magyarázat a régiek felfogására támaszkodik, akik ismerték még a bibliai jogot. Igen, azért történt ez, mert Isten üdvözítő szándéka az volt, hogy Jézus Krisztust földi bíró ítélje el, hogy halála iustismord legyen, hogy elkerülhetetlenül szembesüljünk az- zal, hogy nem véletlen volt az ő halála. Az nem úgy esett, hogy nem figyelt oda Pilátus, hogy a Nagytanács nem értette volna jól az evangéliumot. Az bizony minden emberi erő legsúlyosabb és legmélyebb összeesküvése volt, - de nem az ésszel, hanem a szívvel megszőtt konspiráció, a szó valódi értelmében: egybe lehelés, egybe lélegzés, egy akaratba tömörülés volt ez a világosság ellen. De most még – mondja János evangélista – nem jött el ez az óra. Az óra akkor jött el, amikor az egyszülött Fiú, a testté lett Ige önként és szabadon tette le az életét (Jn 10,18).

Ha tehát sem fiatalon, sem felnőttként nem tanultuk meg ezt a nehéz leckét, akkor most, az evangélium tükrébe tekintve nézzünk bele a Nikodémus drámájába, nézzünk bele a fölsötétlő, szomorú és gyászos órába, soha nem fedelve Augustinus szavát, hogy árnyék csak ott van, ahol világosság ragyog. A Krisztus világossága mutatja meg életünknek ezeket a sötét, elrejtett és lappangó mélységeit, de azért, hogy igéje szavával meggyógyítson, életünket megszentelje, és szívünket megújítsa. Amen

Imádkozzunk! Mennyei Atyánk, a mi Urunk Jézus Krisztusunk által, kérünk, vonj be bennünket egész valónkkal a Krisztus követésébe, hogy megtanuljuk Tőle, mit jelent alázasnak és szelíd szívűnek lenni, s hogy megtanuljuk Tőle elhordozni a tanítványság terhét, hogy megtanuljuk Tőle a bátor bizonyágtételt és a szent készséget, hogy mindent Neved dicsőségére gondoljunk, szóljunk és tegyünk. Oldozz fel indulatainkból, amelyek régóta kötöznek, oldozz fel a megalázó pillanatok szomorú emlékeitől, terhétől, dühétől és gyászától. És tégy késszé arra, hogy elengedjünk másoknak, hogy méltányosak legyünk, hogy szabadok legyünk, hogy az igazságot szeretetben kövessük és az igazságban találjuk meg a szeretetet. Könyörgünk a megalázottakért, a megve-

tettekért, a félreszorítottakért, áraszd ki reájuk szabadításodat. Könyörgünk azokért, akik a Krisztus nevéért és a Róla való bizonyágtételért szenvednek. Őrizd meg életüket, tartsd meg őket öröme és teljességre. S könyörgünk mindazokért, akik találkoznak a Jézus szavával és szembesülnek vele. Add, hogy az a szó Lelked hatalmában megtérésre hívó szó legyen, megújító erő, amely megnyitja az élet kapuját és elvezet kegyelmed királyi székéhez. Megváltónkért, hűséges Urunkért kérünk, hallgass meg bennünket. Ámen